

BỘ Y TẾ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do – Hạnh phúc

Số: /BYT-VPB1
V/v trả lời kiến nghị của cử tri
gửi tới trước kỳ họp thứ 5,
Quốc hội khóa XV

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Vĩnh Long

Bộ Y tế nhận được công văn số 742/BDN ngày 14/6/2023 của Ban Dân nguyện, Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc chuyển kiến nghị của cử tri gửi tới trước kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XV, trong đó có một số kiến nghị của cử tri tỉnh Vĩnh Long.

Sau khi nghiên cứu nội dung kiến nghị và rà soát các văn bản liên quan, Bộ Y tế xin trả lời đối với từng kiến nghị của cử tri liên quan đến lĩnh vực quản lý của ngành Y tế, cụ thể như sau:

1. Cử tri đề nghị Bộ Y tế cần xem xét đầu tư trang thiết bị y tế tuyến cơ sở phục vụ công tác khám, chữa bệnh; cần có chính sách đào tạo đội ngũ y, bác sỹ có trình độ tay nghề cao để người dân khỏi phải đi tuyến trên điều trị.

1.1. Đầu tư trang thiết bị y tế tuyến cơ sở

Việc đầu tư nâng cấp trang thiết bị y tế cho y tế cơ sở, trước hết thuộc trách nhiệm của chính quyền địa phương theo các chính sách của Đảng, Nhà nước và hướng dẫn của Bộ Y tế. Bộ Y tế đã tham mưu trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 2348/QĐ-TTg ngày 05/12/2016, phê duyệt Đề án Xây dựng và phát triển mạng lưới y tế cơ sở trong tình hình mới, trong đó đã quy định: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương bố trí ngân sách địa phương (cả chi đầu tư và chi sự nghiệp) cho Đề án, ưu tiên phân bổ kinh phí từ Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững, Chương trình mục tiêu đầu tư phát triển hệ thống y tế địa phương, Chương trình mục tiêu y tế - dân số và huy động các nguồn vốn hợp pháp để thực hiện Đề án. Bảo đảm đủ nhân lực, nguồn tài chính cho hoạt động của y tế cơ sở; xây dựng và ban hành các cơ chế, chính sách, chế độ để thu hút bác sỹ về làm việc tại tuyến y tế cơ sở.

Ngày 30/01/2022, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 11/NQ-CP về Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội và triển khai Nghị quyết số 43/2022/QH15 của Quốc hội về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ Chương trình.

Chương trình phân bổ gần 14.000 tỷ đồng cho ngành Y tế (trên cơ sở tổng hợp nhu cầu của các địa phương và đơn vị của Bộ Y tế) để đầu tư xây mới, cải tạo, nâng cấp, hiện đại hoá hệ thống y tế cơ sở, y tế dự phòng, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, nâng cao năng lực phòng, chống dịch bệnh của các Viện nghiên cứu, Bệnh viện cấp trung ương gắn với đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong lĩnh vực y tế, sản xuất vắc xin trong nước, thuốc điều trị COVID-19. Ngày 08/3/2023, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 202/QĐ-TTg về việc giao kế hoạch đầu tư vốn ngân sách trung ương của Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội.

Hiện nay, Bộ Y tế đã và đang nỗ lực huy động các nguồn lực đầu tư cho y tế cơ sở, triển khai một số chương trình, dự án lớn nhằm tăng cường đầu tư toàn diện cho tuyến y tế cơ sở trong thời gian tới; triển khai các nguồn lực đầu tư từ Chương trình Mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững, phát triển kinh tế- xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2025; các dự án đầu tư cho y tế cơ sở nguồn vốn vay của Ngân hàng thế giới (WB) và Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB).

1.2. Chính sách đào tạo đội ngũ y, bác sỹ có trình độ tay nghề cao

Nhân lực ngành Y tế là yếu tố vô cùng quan trọng trong việc cung cấp các dịch vụ y tế có chất lượng, hướng tới bao phủ chăm sóc sức khỏe toàn dân và đạt được các mục tiêu phát triển bền vững liên quan đến sức khỏe. Trong công cuộc cải cách hệ thống y tế tại Việt Nam, một trong những việc trọng tâm là thực hiện đồng bộ các giải pháp trên nhằm phát triển đội ngũ nhân lực ngành Y tế “vừa hồng vừa chuyên”.

Thời gian qua, Bộ Y tế đã triển khai nhiều hoạt động nhằm nâng cao năng lực cho cán bộ y tế tại cơ sở như: Xây dựng chương trình, tài liệu và thực hiện đào tạo cho bác sỹ, y sỹ, điều dưỡng, hộ sinh và dược tại trạm y tế xã theo nguyên lý y học gia đình. Tổ chức đào tạo theo địa chỉ, đào tạo tại chỗ và tổ chức đào tạo bác sỹ trẻ tình nguyện cho các vùng khó khăn; tổ chức triển khai Đề án “Cử cán bộ chuyên môn luân phiên từ bệnh viện tuyến trung ương, bệnh viện tuyến cuối của TP. Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh về hỗ trợ các trạm y tế xã, phường, thị trấn nhằm nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh giai đoạn 2018-2020”; Đề án “Tăng cường đào tạo, chuyển giao kỹ thuật, nâng cao năng lực chuyên môn y tế xã, phường giai đoạn 2019-2025”. Bộ Y tế đã ban hành Quyết định số 2628/QĐ-BYT ngày 22/6/2020 phê duyệt Đề án “Khám, chữa bệnh từ xa” giai đoạn 2020 - 2025, hướng đến mục tiêu mọi người dân đều được quản lý, tư vấn, khám bệnh, chữa bệnh, hỗ trợ chuyên môn của các bác sỹ từ tuyến xã đến tuyến Trung ương; người dân được sử dụng dịch vụ y tế có chất lượng của tuyến trên ngay tại cơ sở y tế

tuyến dưới. Đến nay, đã thực hiện kết nối khám, chữa bệnh từ xa với 1.500 cơ sở y tế.

Trong giai đoạn tới, Bộ Y tế tiếp tục tập trung triển khai nhiều giải pháp, gồm: (1) Tăng cường chuyển giao kỹ thuật từ tuyến trên cả bằng phương thức trực tiếp và khám chữa bệnh từ xa; (2) Đào tạo nguồn nhân lực y tế cho y tế cơ sở theo vị trí việc làm, triển khai các chính sách thu hút và duy trì nguồn nhân lực y tế cơ sở, tăng cường luân phiên cán bộ y tế theo hai chiều từ dưới lên trên, trên xuống dưới; (3) Triển khai mô hình nhóm nhân lực y tế thực hiện đầy đủ chức năng cung ứng toàn bộ các dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu theo nguyên lý y học gia đình tại trạm y tế xã thay cho vai trò cá nhân bác sỹ gia đình. Nhóm nhân lực này không chỉ bao gồm những nhân viên cơ hữu tại trạm y tế xã mà bao gồm cả những nhân viên y tế tuyến trên (làm việc luân phiên tại trạm y tế xã, khám chữa bệnh định kỳ tại trạm y tế xã hay hỗ trợ từ xa cho trạm y tế xã); (4) Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn kiến thức và kỹ năng chuyên môn, nghiệp vụ về dân số cho cán bộ y tế, dân số của Trung tâm y tế cấp huyện, trạm y tế xã, nhất là tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về dân số và phát triển; (5) Tiếp tục triển khai các đề án đào tạo nhân lực y tế cho vùng khó khăn, vùng sâu, vùng xa; từng bước đảm bảo số lượng và chất lượng nhân lực y tế đáp ứng yêu cầu chăm sóc sức khỏe dân tại tuyến cơ sở, vùng khó khăn, vùng sâu vùng xa.

- Hoàn thiện các quy định pháp luật liên quan đến đặc thù đào tạo nhân lực y tế nhằm tạo môi trường pháp lý triển khai đổi mới đào tạo nhân lực y tế đáp ứng yêu cầu đảm bảo và nâng cao chất lượng nhân lực y tế, tiến tới hội nhập quốc tế; chuẩn hóa mô hình đào tạo phù hợp với Khung trình độ quốc gia và hội nhập quốc tế; hoàn thành xây dựng chuẩn năng lực, chuẩn đầu ra, chuẩn chương trình, đổi mới nội dung, chương trình đào tạo khối ngành sức khỏe theo hướng dựa trên năng lực, phù hợp với từng lĩnh vực, chuyên ngành và trình độ đào tạo gắn với yêu cầu trong tình hình mới và nhu cầu sử dụng của hệ thống y tế.

- Đẩy mạnh hoạt động của Hội đồng Y khoa Quốc gia, tổ chức thi, cấp chứng chỉ hành nghề có thời hạn phù hợp thông lệ quốc tế; hoàn thành xây dựng hệ thống kiểm định chương trình đào tạo đặc thù trong đào tạo lĩnh vực sức khỏe theo thông lệ quốc tế và triển khai có lộ trình phù hợp điều kiện Việt Nam.

- Tiếp tục hoàn thiện chính sách về xác định vị trí việc làm, công nhận chức danh hành nghề, giảng dạy lâm sàng; chế độ đãi ngộ về lương, phụ cấp cho người giảng dạy, người học chuyên khoa, ... Xây dựng cơ chế tài chính về học bổng, học phí, kinh phí đào tạo, ... phù hợp với đặc thù đào tạo nhân lực y tế.

- Đào tạo và đào tạo lại để đáp ứng đủ số lượng cán bộ y tế các tuyến theo yêu cầu của công tác phòng, chống dịch, đặc biệt chú trọng và tăng cường đào tạo cán bộ y tế các chuyên khoa Hồi sức cấp cứu, Gây mê hồi sức, Truyền nhiễm,...

bằng nhiều hình thức đào tạo như: bác sĩ nội trú, chuyên khoa cấp I, chuyên khoa cấp II, đào tạo liên tục cán bộ y tế, đào tạo chuyên giao kỹ thuật...

Bộ Y tế sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Bộ Giáo dục & Đào tạo, Bộ Lao động - Thương và Xã hội và các cơ quan liên quan đẩy mạnh công tác quản lý đào tạo nhân lực y tế, đặc biệt có các điều chỉnh phù hợp với thực tiễn trong quá trình xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật về đào tạo cần lưu ý tính đặc thù của nhân lực y tế đã được khẳng định tại Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ 6 BCHTW khóa XII “Nghề Y là một nghề đặc biệt. Nhân lực y tế phải đáp ứng yêu cầu chuyên môn và y đức; cần được tuyển chọn, đào tạo, sử dụng và đãi ngộ đặc biệt”.

Ngày 05/04/2023, Bộ Y tế đã ban hành Quyết định số 1701/QĐ-BYT về Kế hoạch triển khai thi hành Luật Khám bệnh, chữa bệnh số 15/2023/QH15, trong đó triển khai xây dựng Đề án “Phát triển nguồn nhân lực giai đoạn 2023-2030”, bao hàm cho cả cho tuyến cơ sở và các nhóm nhân lực khó tuyển nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ y tế chăm sóc người dân.

2. Cũ tri cho rằng người bệnh tâm thần sống lang thang hiện nay rất khó quản lý vì họ không kiểm soát được hành vi của mình, thời gian gần đây xuất hiện nhiều vụ việc người tâm thần vào nhà dân trộm cắp dẫn đến gây thương tích làm hoang mang cho người dân. Cũ tri kiến nghị cần có chính sách quản lý, điều trị cho người tâm thần để họ sớm khỏi bệnh để tái hòa nhập cộng đồng.

Công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần luôn được ngành y tế đặc biệt quan tâm, tuy nhiên đến nay, mới chỉ đáp ứng một phần nhu cầu chăm sóc sức khỏe tâm thần. Ngày 29/01/2022, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 155/QĐ-TTg về Kế hoạch quốc gia phòng, chống bệnh không lây nhiễm và rối loạn sức khỏe tâm thần giai đoạn 2022 – 2025. Theo đó, Bộ Y tế căn cứ chức năng nhiệm vụ rà soát, bổ sung hoàn thiện các chính sách, quy định, hướng dẫn về phòng chống yếu tố nguy cơ bệnh không lây nhiễm, rối loạn sức khỏe tâm thần và tổ chức triển khai thực hiện trên phạm vi toàn quốc; Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố chủ động xây dựng kế hoạch, chỉ đạo thực hiện, đưa vào chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội của địa phương và ưu tiên bố trí nguồn lực để đạt được các mục tiêu của địa phương trên cơ sở các mục tiêu quốc gia.

Ngày 30/12/2022, Bộ Y tế đã ban hành Thông tư số 17/2022/TT-BYT quy định nhiệm vụ khám bệnh, chữa bệnh tâm thần của các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh. Đối với những trường hợp bệnh tâm thần cần điều trị, hoặc bắt buộc điều trị thì người bệnh đã được khám, điều trị tại các cơ sở y tế theo quy định. Đối với những người bệnh tâm thần sau giai đoạn điều trị tại các cơ sở y tế sẽ được chuyển về cộng đồng để quản lý. Ngoài ra, người bệnh tâm thần sống lang thang tại cộng

đồng cũng cần phải có sự phối hợp, quản lý chặt chẽ của các ban ngành tại địa phương, ngành Y tế tập trung trong công tác chăm sóc sức khỏe cho các đối tượng này. Bộ Y tế sẵn sàng phối hợp với các Bộ ngành, địa phương để xây dựng các chính sách về y tế nhằm đạt mục tiêu chung là nâng cao sức khỏe tâm thần, dự phòng các rối loạn tâm thần, đảm bảo cung cấp các dịch vụ chăm sóc y tế và xã hội hiệu quả và công bằng, thúc đẩy sự hồi phục, bảo vệ quyền con người, giảm bệnh tật, tử vong, và tàn tật cho người có các rối loạn tâm thần.

Trên đây là nội dung trả lời đối với kiến nghị của cử tri tỉnh Vĩnh Long liên quan đến lĩnh vực y tế, Bộ Y tế trân trọng kính gửi Đoàn Đại biểu Quốc hội đề thông tin đến cử tri.

Trân trọng cảm ơn./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Dân nguyện – UBTVQH;
- VPCP: QHĐP, TH;
- VPQH;
- Các đ/c Thứ trưởng BYT;
- BYT: TCCB, KH-TC, KCB;
- Công TTĐT Bộ Y tế (để đăng tải);
- Lưu: VT, VPB1.

BỘ TRƯỞNG

Đào Hồng Lan